

KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS POLITIKA

1. MĒRĶIS

Korporatīvās pārvaldības politikas mērķis ir atbilstoši vienotajām OECD labas korporatīvās pārvaldības prakses vadlīnijām definēt VNĪ principus pasākumu kopumam VNĪ darbības mērķu sasniegšanai un darbības uzraudzībai, kā arī ar VNĪ darbību saistīto risku novērtēšanai un pārvaldīšanai.

2. DOKUMENTĀ LIETOTO TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

- 2.1. **akcionārs** – VNĪ akcionāru reģistrā ierakstītais akciju turētājs – valsts kapitāla daļu turētājs;
- 2.2. **KVS** – kvalitātes vadības sistēma;
- 2.3. **Korporatīvās pārvaldības politika** – VNĪ korporatīvās pārvaldības politika;
- 2.4. **OECD** – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija jeb *Organisation for Economic Co-operation and Development*;
- 2.5. **padome** – VNĪ padome;
- 2.6. **stratēģija** – spēkā esošā VNĪ vidēja termiņa darbības stratēģija.
- 2.7. **struktūrvienība** – VNĪ iekšējā struktūrvienība – pārvalde, daļa vai sektors;
- 2.8. **valde** – VNĪ valde;
- 2.9. **VNĪ** – valsts akciju sabiedrība „Valsts nekustamie īpašumi”.

3. ATBILDĪBA

3.1. Padome:

- 3.1.1. padomei ir būtiska loma korporatīvās pārvaldības kultūras un pamatprincipu izveidē, kura pārrauga un gūst pārliecību, ka korporatīvās vadības funkcija VNĪ ir atbilstoši ieviesta un īstenota;
- 3.1.2. apstiprina Korporatīvās pārvaldības politiku, kas izstrādāta, ievērojot atbilstību spēkā esošajai stratēģijai;
- 3.1.3. vienojas ar valdi par kopējiem Korporatīvās pārvaldības politikas pamatprincipiem;
- 3.1.4. ne retāk kā reizi gadā izskata valdes ziņojumu par nepieciešamajiem pilnveidojumiem Korporatīvās pārvaldības politikā un apstiprina ikgadēju korporatīvās pārvaldības pilnveidošanas pasākumu plānu.
- 3.1.5. Pirms ārējā revidenta atlases uzsākšanas nosaka ārējo revidentu atlases pamatkritērijus, kurus ņem vērā iepirkumu komisija, izstrādājot iepirkuma tehnisko specifikāciju.

3.2. Valde:

- 3.2.1. ir tiešā veidā atbildīga par VNĪ korporatīvo pārvaldību, tās nepārtrauktību un ievērošanu visos VNĪ līmeņos;
- 3.2.2. nodrošina Korporatīvās pārvaldības politikas izstrādi un aktualizēšanu un iesniedz to apstiprināšanai padomei;
- 3.2.3. nodrošina ikgadēja VNĪ ilgtspējas pārskata (nefinansu ziņojuma) izstrādi un kopā ar gada pārskatu iesniedz izskatīšanai padomei;
- 3.2.4. nodrošina ikgadēju korporatīvās pārvaldības paziņojuma izstrādi un apstiprināšanu valdes sēdē. Korporatīvās pārvaldības paziņojumu sagatavo, izvērtējot VNĪ atbilstību Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksā "Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā" ietvertajiem labas pārvaldības principiem.

3.3. Struktūrvienības:

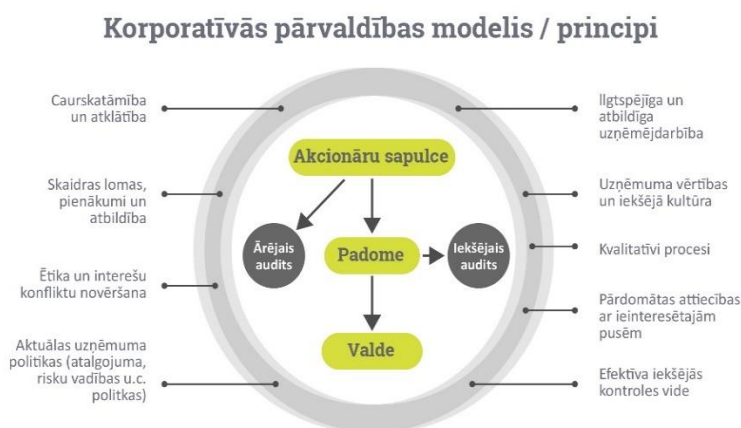
- 3.3.1. struktūrvienību vadītāji un darbinieki izprot Korporatīvās pārvaldības politikas principus un nodrošina, ka, pildot amata pienākumus, tie tiek ievēroti VNĪ darbības jomās;

3.3.2. korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu VNĪ koordinē Korporatīvās vadības un stratēģijas daļa.

4. VNĪ KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS MODELIS

4.1. VNĪ korporatīvās pārvaldības modelis izstrādāts atbilstoši OECD korporatīvās pārvaldības labās prakses vadlīnijām, Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem, Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, iekļauts apstiprinātajā stratēģijā, un ietver šādus principus:

- 4.1.1. caurskatāmība un atklātība;
- 4.1.2. skaidras lomas, pienākumi un atbildība;
- 4.1.3. ētika un interešu konfliktu novēršana;
- 4.1.4. aktuālas uzņēmuma politikas (atalgojuma, risku vadības u. c.);
- 4.1.5. ilgtspējīga un atbildīga uzņēmējdarbība;
- 4.1.6. uzņēmuma vērtības un iekšējā kultūra;
- 4.1.7. kvalitatīvi procesi;
- 4.1.8. pārdomātas attiecības ar ieinteresētajām pusēm;
- 4.1.9. efektīva iekšējās kontroles vide.

1. attēls. VNĪ korporatīvās pārvaldības modelis un principi

5. CAURSKATĀMĪBA UN ATKLĀTĪBA

5.1. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58. pantā noteiktajā kārtībā VNĪ tīmekļvietnē www.vni.lv publisko finanšu (saskaņā ar apstiprinātu VNĪ gada pārskatu) un nefinanšu informāciju, ievērojot Pārresoru koordinācijas centra Informācijas publiskošanas vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrībām un kapitāla daļu turētājiem un VNĪ informācijas ievietošanas tīmekļvietnē www.vni.lv kārtību.

5.2. VNĪ nodrošina VNĪ funkciju izpildei nepieciešamos iepirkumus tā, lai efektīvi izmantotu līdzekļus, maksimāli samazinātu VNĪ risku, nodrošinātu iepirkumu procedūru atklātumu un piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem.

5.3. VNĪ īsteno vienotus un nepārtrauktus iekšējās un ārējās komunikācijas procesus un VNĪ komunikācijas vadības noteiktajā kārtībā sniedz paziņojumus plašsaziņas līdzekļos par valdes pieņemtajiem lēmumiem, kā arī publisko informāciju par VNĪ iekšējā VNĪ.Life. Padomes vārdā publiskus paziņojumus sniedz padomes priekšsēdētājs vai cits padomes loceklis, kuram padomes priekšsēdētājs to uzticējis vai padome devusi tādu uzdevumu.

5.4. Padome reizi ceturksnī tiek informēta par neauditētā saīsinātā finanšu pārskata rezultātiem, stratēģijas, budžeta un darbības plāna izpildes rezultātiem un valdes pieņemtajiem lēmumiem, reizi gadā – par plānoto rādītāju izpildi, kā arī nākamajam gadam plānotajiem rādītājiem un iepirkumiem, kā arī pēc pieprasījuma un VNĪ statūtos noteiktajos gadījumos saņem citu papildu informāciju.

5.4. Akcionārs reizi gadā tiek informēts par neauditētā saīsinātā finanšu pārskata rezultātiem, budžeta un darbības plāna izpildes rezultātiem un plānoto rādītāju izpildi, regulāri – par valdes un padomes pieņemtajiem lēmumiem, kā arī pēc pieprasījuma saņem citu papildu informāciju.

5.5. Akcionāram reizi gadā tiek iesniegts apstiprināšanai VNĪ gada pārskats, kura sagatavošanu nodrošina valde.

5.6. Valde nodrošina, ka savlaicīgi un atbilstoši normatīvajiem aktiem tiek sagatavots un izskatīts padomes sēdē ikgadējais VNĪ darbības rezultātu novērtējums par iepriekšējo pārskata gadu. Pēc izskatīšanas padomes sēdē VNĪ darbības rezultātu novērtējums, kuram pievienots padomes novērtējums par VNĪ darbības rezultātiem iepriekšējā gadā, tiek iesniegts akcionāram.

6. SKAIDRAS LOMAS, PIENĀKUMI UN ATBILDĪBA

6.1. Padome un valde pieņem lēmumus VNĪ un akcionāra labākajās interesēs, pamatojoties uz pilnīgu informāciju, labā ticībā un kā rūpīgs saimnieks.

6.2. VNĪ pārvaldību īsteno akcionārs, padome un valde, kuru pienākumi un atbildība ir skaidri noteikti un lēmumi tiek pieņemti tikai savas kompetences ietvaros.

6.3. Akcionāra tiesību nodrošināšana un piedalīšanās akcionāru sapulcē:

6.3.1. 100 % VNĪ kapitāla daļu pieder valstij, un valstij piederošo kapitāla daļu turētāja ir Finanšu ministrija (akcionārs). Akcionārs savas tiesības piedalīties VNĪ pārvaldē īsteno akcionāru sapulcē. Saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem VNĪ kārtējo akcionāru sapulci sasauc vismaz reizi gadā. Ārkārtas akcionāru sapulces sasauc pēc vajadzības;

6.3.2. akcionāru sapulces darbība, pienākumi un atbildība, tās sasaukšanas kārtība un termiņi noteikti Komerclikumā un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā. Akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus pieņem kapitāla daļu turētāja pārstāvis.

6.4. Padomes pienākumi un atbildība:

6.4.1. padome ir VNĪ pārraudzības institūcija, kas pārstāv valsts kapitāla daļu turētāja intereses akcionāru sapulču starplaiķā un nodrošina VNĪ stratēģiskās vadības pārraudzību. Padomes locekļi ir izvēlēti atklātā nominācijas procedūrā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai procedūrai;

6.4.2. padomes darbību, pienākumus un atbildību regulē Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti un padomes nolikums, kas ir saistošs visiem padomes locekļiem. Padomes nolikums ir publicēts VNĪ tīmekļvietnē www.vni.lv.

6.4.3. Ievērojot

6.5. Valdes pienākumi un atbildība:

6.5.1. valde ir VNĪ izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv VNĪ kopīgi. Valdes locekļi ir izvēlēti atklātā nominācijas procedūrā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai procedūrai;

6.5.2. valdes locekļi, pildot ikdienas pienākumus, savstarpēji sadala pienākumus VNĪ pārvaldības jomās saskaņā ar valdes apstiprinātu struktūru un pilnvaro viens otru pārstāvēt VNĪ noteiktajā pārvaldības jomā. Valde ar savu lēmumu var deleģēt struktūrvienībām atsevišķu jautājumu izskatīšanu un lēmumu pieņemšanu;

6.5.3. valdes darbību, pienākumus un atbildību regulē Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti, VNĪ statūti, valdes nolikums, kā arī akcionāru sapulču, padomes sēžu un valdes sēžu lēmumi, kas ir saistoši visiem valdes locekļiem. Valdes nolikums ir publicēts VNĪ tīmekļvietnē www.vni.lv;

6.5.4. atbilstoši Komerclikuma 169. pantam valdes un padomes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši VNĪ.

7. ĒTIKA UN INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANA

7.1. VNĪ ievēro augstus profesionālās ētikas principus, un padomes locekļi, valdes locekļi un VNĪ darbinieki, pildot amata pienākumus un īstenojot savas pilnvaras, ievēro likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un citu Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu un VNĪ KVS dokumentu prasības.

7.2. VNĪ rīko informatīvus seminārus koruptīvu vai krāpniecisku darbību preventīvai novēršanai, informatīvus pasākumus darbiniekiem par ētikas un atbilstības normām, kā arī regulāri pārskata un aktualizē KVS dokumentus:

7.2.1. par VNĪ iekšējās kontroles sistēmu korupcijas un interešu konflikta novēršanai, kas ir vērsts uz korupcijas risku novēršanu, nodrošina procedūru nepilnību un darbinieku pieļauto pārkāpumu

savlaicīgu identificēšanu un novēršanu, nodrošina informācijas (datu) aizsardzību pret prettiesisku rīcību ar to, tajā skaitā pret neatļautu tās izpaušanu;

7.2.2. par VNĪ profesionālās ētikas politiku, kurā definēti VNĪ profesionālās ētikas pamatprincipi, ar mērķi izskaidrot VNĪ darbinieku rīcību iespējamās interešu konflikta situācijās un nostiprināt VNĪ darbinieku profesionālās ētikas normas;

7.2.3. par VNĪ iekšējās trauksmes celšanas kārtību, kurā noteikta VNĪ uz darba līguma vai cita veida ar profesionālo darbību saistītu tiesisko attiecību pamata nodarbināto darbinieku un personu, kuras sniedz pakalpojumus VNĪ, rīcība gadījumā, ja tie vēlas ziņot par iespējamām pārkāpumiem, kā arī pasākumi, lai nodrošinātu viņu aizsardzību.

7.3. VNĪ ir nodibināta un darbojas Ētikas komisija.

8. AKTUĀLĀS UZŅĒMUMA POLITIKAS

8.1. VNĪ pamatprincipi, kas tiek ievēroti VNĪ darbībā, ir nostiprināti šādās politikās: Korporatīvās pārvaldības politika, Kvalitātes politika, Risku vadības politika, Profesionālās ētikas politika, Personāla politika, Darbinieku atlīdzības politika, Arodveselības un darba drošības politika, Grāmatvedības politika, Finanšu risku vadības politika, Vides politika, Energopolitika, Personas datu aizsardzības politika, Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu drošības politika, Apdrošināšanas politika, Ziedošanas (dāvināšanas) politika, Arodveselības un darba drošības politika un Informācijas drošības politika.

8.2. Atlīdzības noteikšanas pamatprincipi ir viens no būtiskiem informācijas atklāšanas veidiem, tādēļ Korporatīvās pārvaldības politikā VNĪ nosaka atlīdzības noteikšanas vispārējos principus:

8.2.1. padomes locekļiem mēneša atlīdzību nosaka akcionāru sapulce Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā, ievērojot Ministru kabineta noteikumus un Pārresoru koordinācijas centra Vadlīnijās publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai iekļautos kritērijus;

8.2.2. mēneša atlīdzību valdes locekļiem nosaka padome Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā, ievērojot Ministru kabineta noteikumus un Pārresoru koordinācijas centra Vadlīnijās publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai iekļautos kritērijus;

8.2.3. valdes locekļiem var izmaksāt prēmiju reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas, VNĪ darbības rezultātu un valdes locekļa darbības rezultātu izvērtēšanas. Prēmija nedrīkst pārsniegt valdes locekļa divu mēnešu atlīdzības apmēru;

8.2.4. padomes un valdes locekļi, citas VNĪ amatpersonas atbilstoši normatīvo aktu prasībām publisko ikgadējās valsts amatpersonu deklarācijas, kurās tiek atklāts viss gada laikā saņemtais atalgojums;

8.2.5. VNĪ darbinieku atlīdzības sistēma un kopējie atlīdzības veidošanas principi noteikti Darbinieku atlīdzības politikā.

8.3. VNĪ amati sadalīti noteiktās amatu grupās un amatu līmeņos, ņemot vērā katram amatam nepieciešamo kvalifikāciju, zināšanu un prasmju apjomu, atbildības līmeni, risināmo jautājumu un lēmumu pieņemšanas loku un to sarežģītības pakāpi. Amata piederību noteiktai amata grupai un amata līmenim nosaka amata vērtēšanas procesā.

8.4. VNĪ ir izstrādāta Risku vadības politika, kuras mērķis ir nodrošināt vienotu pieeju risku vadības procesam – risku identificēšanai, novērtēšanai, mazināšanas un kontroles pasākumu ieviešanai, ziņošanai, procesa uzraudzībai un kontrolei, kā arī noteikt risku vadības procesā iesaistīto struktūrvienību un darbinieku pienākumus un atbildību. VNĪ ir izveidota un darbojas Risku komisija.

9. ILGTSPĒJĪGA UN ATBILDĪGA UZŅĒMĒJDARBĪBA

9.1. Lēmumus par dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un dividendēs neizmaksātās peļņas izlietošanas principus pieņem akcionāru sapulce pēc VNĪ gada pārskata apstiprināšanas Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā, ievērojot VNĪ darbības rezultātus un stratēģiju.

9.2. VNĪ ilgtspējīgas un atbildīgas darbības nodrošināšanai ievēro vispārīgo stratēģisko mērķi: ilgtspējīgi un efektīvi, izmantojot inovatīvus risinājumus un ievērojot augstus darba drošības standartus, sabiedrības interesēs pārvaldīt valsts nekustamos īpašumus, kas ir stratēģiski svarīgi valsts drošībai, nepieciešami valsts

institūcijām valsts funkciju veikšanai un valsts vai pašvaldību administratīvās teritorijas attīstībai, vienlaikus sniedzot ieguldījumu mūsdienīgas darba vides principu ieviešanā valsts pārvaldē un būvniecības nozares attīstībā. VNĪ nodrošināt lietderīgu rīcību ar valsts funkciju veikšanai neizmantotiem nekustamajiem īpašumiem.

9.3. VNĪ ir apstiprināta stratēģija, kurā noteikti finanšu un nefinanšu mērķi jeb stratēģiska līmeņa mērķi, sasniedzamie rezultāti un to rezultatīvie rādītāji. Pamatojoties uz stratēģiju, tiek izstrādāti īstermiņa plānošanas dokumenti: ikgadējais VNĪ darbības plāns, budžets un iepirkumu plāns.

9.4. VNĪ stratēģiskā līmeņa mērķi un uzdevumi ikgadējā VNĪ darbības plānā tiek kaskadēti izvērstos struktūrvienību un darbinieku mērķos un uzdevumos. Ņemot vērā stratēģiju, ikgadējā darbības plānā tiek izvirzīti četri galvenie veiktspējas rādītāji (*key performance indicator*), kuru izpildē ir iesaisti visi VNĪ darbinieki.

9.5. Ilgtspējas vērtēšanai tiek izmantots ilgtspējas indeksa vērtējums, kas balstīts uz starptautiski atzītu metodoloģiju, un VNĪ piešķirtais korporatīvās pārvaldības koeficients Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP101.

10. UZŅĒMUMA VĒRTĪBAS UN IEKŠĒJĀ KULTŪRA

10.1. VNĪ vadīšanas pamatinstrumenti ir misija, vīzija un vērtības:

10.1.1. misija: gādīgs saimnieks, kas saglabā un vairo valsts nekustamo īpašumu vērtību;

10.1.2. vīzija: vieda vide sabiedrībai un mūsdienīgai valsts pārvaldei;

10.1.3. vērtības: atvērtība, kompetence, sadarbība, veselība un drošība.

10.2. VNĪ darbinieki, valde un padome, pildot savus amata pienākumus, ievēro VNĪ vērtības, lai nodrošinātu VNĪ stratēģisko mērķu sasniegšanu, un Profesionālās ētikas politiku.

10.3. VNĪ iekšējo kultūru veido, veicinot iekšējās komunikācijas iniciatīvas gan komandas saliedēšanai, gan informācijas aprites veicināšanai, kā arī darbinieku iesaistes un motivācijas veicināšanai.

10.4. Stratēģijā kā viena no stratēģiskajām prioritātēm noteikta "Iesaistījušies un motivēti darbinieki", kuras realizācija tiek nodrošināta trīs programmās: "Kvalificēti un kompetenti darbinieki", "Motivēti un efektīvi darbinieki" un "Atvērta un uz sadarbību orientēta darba vide".

11. KVALITATĪVI PROCESI

11.1. VNĪ ir ieviesta KVS saskaņā ar standartu ISO 9001, energopārvaldības sistēma saskaņā ar standartu ISO 50001 un arodveselības un darba drošības pārvaldības sistēma saskaņā ar standartu ISO 45001. VNĪ reizi gadā tiek veikts ārējais minēto sistēmu atbilstības uzraudzības audits. Iekšējais audits ne retāk kā reizi gadā apkopo iekšējos un ārējos auditos sniegto novērtējumu un sagatavo iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu.

11.2. VNĪ ir noteiktas konkrētas atbildības par uzraudzības, iekšējās kontroles un risku vadības nodrošināšanu visos VNĪ līmeņos, izveidota Risku vadības komisija.

11.3. VNĪ atbilstoši apstiprinātajai IT stratēģijai sistemātiski pilnveido un digitalizē procesus.

12. PĀRDOMĀTAS ATTIECĪBAS AR IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM

12.1. VNĪ apzinās savu ietekmi uz ieinteresētajām personām, tajā skaitā klientiem un darbiniekiem, to ietekmi uz VNĪ, atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām personām būtiskiem jautājumiem, atzīst citu ieinteresēto personu tiesības un veicina sadarbību starp VNĪ un ieinteresētajām personām. VNĪ attiecības ar darbiniekiem īsteno atbilstoši Personāla politikai.

12.2. VNĪ atbilstoši savas darbības jomai regulāri noskaidro un risina ieinteresēto pušu, tajā skaitā klientu un darbinieku, vajadzības. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos līmeņos atkarībā no temata aktualitātes un būtiskuma VNĪ darbībā.

12.3. VNĪ ir aktīva nozares asociāciju, biedrību un organizāciju dalībiece, veido dialogu ar nekustamo īpašumu nozares ieinteresētajām pusēm ar mērķi iegūt nozares labākās prakses piemērus un kļūt par nekustamo īpašumu nozares aktuālāko iniciatīvu rekomendētāju un virzītāju.

13. EFEKTĪVA IEKŠĒJĀS KONTROLES VIDE

13.1. VNĪ ir ieviesta iekšējās kontroles sistēma. VNĪ darbības riski tiek pastāvīgi identificēti un pārvaldīti.

13.2. Papildus iekšējai sistēmai VNĪ risku vadības, kontroles un pārvaldības novērtēšanai ir izveidota Iekšējā audita daļa, kas ir tieši padota padomei. Iekšējā audita daļa ir neatkarīga un neiesaistās VNĪ tiešo

funkciju veikšanā un iekšējās kontroles sistēmas izveidošanā. Iekšējā audīta veiktajos audītos tiek vērtēta VNĪ procesu atbilstība mērķiem un normatīvo aktu prasībām un VNĪ efektivitāte, kā arī sniegti priekšlikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai.

13.3. Par VNĪ konsolidēto gada pārskatu atzinumu sniedz neatkarīgs ārējais revidents, ārējie auditori riska vadības, iekšējās kontroles un pārvaldības procesu novērtēšanai tiek piesaistīti pēc nepieciešamības.

14. POLITIKAS PĀRSKATĪŠANA

14.1. Lai nodrošinātu atbilstību stratēģijai, ārējiem un KVS dokumentiem un starptautiski atzītiem standartiem, tajā skaitā OECD labas korporatīvās prakses vadlīnijām, .Korporatīvās pārvaldības politika tiek pārskatīta un aktualizēta pēc nepieciešamības, taču ne retāk kā reizi trīs gados.

Padomes priekšsēdētājs
Padomes priekšsēdētāja vietniece
Padomes loceklis
Padomes locekle

Jānis Garisons
Ieva Braunfelde
Raitis Nešpors
Jolanta Plūme